

*Н.С. Щерба,
Житомирський державний університет
імені Івана Франка,
(Житомир, Україна)*

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ МАГІСТРАТУРИ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ
«АНГЛІЙСЬКА ТА НІМЕЦЬКА МОВИ І ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА В
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ» В ЖИТОМИРСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

Актуальність. Однією з форм системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти є акредитація. До рубрик відомостей про самооцінювання відноситься врахування досвіду розробки освітніх програм у вітчизняних і зарубіжних ЗВО. **Метою** даної публікації є поширення досвіду проектування та реалізації освітньої програми (ОП) "Англійська та німецька мова й зарубіжна література в закладах освіти" другого (магістерського) рівня.

Програма була започаткована в 2023 році і функціонує на базі Навчально-наукового інституту іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка. Її метою є оволодіння здобувачами ґрунтовною теоретичною базою фахових дисциплін, сучасними інформаційними технологіями, soft skills, здатністю до інноваційної науково-педагогічної діяльності та сталого професійного розвитку, що зумовлює врахування сучасних тенденцій розвитку науки.

Програма включає 90 кредитів і передбачає отримання здобувачами кваліфікації: магістр середньої освіти (Мова та зарубіжна література (англійська)). Вчитель англійської мови та зарубіжної літератури, викладач закладу фахової передвищої освіти. Вчитель німецької мови, викладач закладу фахової передвищої освіти.

Враховуючи інтереси стейкхолдерів, у програму було включено достатню практичну та теоретичну складові, тобто 2 виробничі та 1 навчальну практики загальною тривалістю 9 кредитів, а також 13 обов'язкових освітніх компонент, представлених збалансованими за обсягом та сучасними за змістом філологічним, літературознавчим і психолого-педагогічним блоками. Атестація за програмою передбачає виконання кваліфікаційної роботи з англійської мови та методики викладання, а також складання атестаційного іспиту з німецької мови і зарубіжної літератури з методиками викладання.

Релевантність змісту програми зумовлена її відповідністю до цілей, компетентностей і трудових функцій вчителя та викладача, зазначених у профстандартах. Цілі та зміст ОП узгоджені з дескрипторами 7-го рівня НРК [3].

Відповідно до Статті 17 Закону України "Про освіту" [2] програма передбачає наукову та інноваційну діяльність здобувачів, що відображено в меті, компетентностях і результатах навчання. Згідно зі Статтею 19 Закону на програмі проводиться підготовка здобувачів до інклюзивного навчання осіб з

особливими освітніми потребами. За Статтею 42 вона провадить політику академічної доброчесності.

Згідно з вимогами Закону України "Про вищу освіту" [1] сформульовано інтегральну компетентність, визначено кількість кредитів, процедуру атестації, вказано документ про отримання вищої освіти, дотримані кадрові вимоги до науково-педагогічних працівників, технологічні вимоги щодо наявності матеріально-технічної бази, вимоги до розробки програми та забезпечення якості вищої освіти, зокрема підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, забезпечення ресурсами, публічності інформації про програму тощо (Ст. 5-7, 9, 16). Програма надає численні можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, серед яких: навчання здобувачів за індивідуальним графіком; реалізація права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ЖДУ імені Івана Франка; перезарахування освітніх компонент і визначення академічної різниці; здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти; вибір бази практики; теми та керівника кваліфікаційної роботи; вибіркового навчальних дисциплін – закріплені в положеннях ЖДУ імені Івана Франка.

В ЖДУ імені Івана Франка функціонує електронна система "Деканат", яка забезпечує відкритий доступ усіх здобувачів вищої освіти до електронного розкладу та особистих електронних кабінетів. Всі види діяльності науково-педагогічних працівників відображені в електронному портфоліо на сайті університету. Функціонує портал "ЖДУ Project", що являє собою електронне сховище наукової, навчально-методичної та навчальної продукції викладачів ЖДУ, доступної для використання в навчальному процесі. На порталі традиційно проводяться ректорські контрольні роботи та зрізи залишкових знань. Електронні відповідники наукової продукції викладачів і здобувачів освіти зберігаються в електронній базі (репозитарії) університету.

Освітній процес на ОП провадиться з використанням сучасної матеріально-технічної бази університету та урахуванням академічної свободи науково-педагогічних працівників у виборі засобів, методів і технологій викладання, включаючи ті, що спрямовані на розвиток soft skills, творчих здібностей здобувачів і практичну орієнтацію навчання [4].

Прикладом реалізації академічної свободи викладача є методи і засоби викладання освітньої компоненти "Комунікативні стратегії англійської мови" (І рік навчання, семестри 1-2). Здобувачі вищої освіти використовують підручник Speak Out C1 (Pearson Longman). Додатково до нього було розроблено методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів, які навчаються за індивідуальним планом, а також використано електронну дошку Padlet Board та Google Forms для організації самостійної роботи здобувачів.

У методичних рекомендаціях наявні плани занять, списки лексики, що підлягає вивченню, вправи для самостійної підготовки до контрольних робіт, а також перелік творчих завдань, які мають бути виконані на оцінку та опубліковані на дошці Padlet. Для здобувачів також розроблені комплекти тестів, посилання на які наведені в методичних рекомендаціях у вигляді QR-кодів. Це дозволяє студентам, які навчаються за індивідуальним планом, самостійно керувати своїм навчанням.

Для зручності користування посилання на всі вказані навчально-методичні матеріали знаходяться на спеціально розробленій у конструкторі Wix веб-сторінці. Посилання на неї пропонується здобувачам у телеграм-групі освітньої компоненти.

Висновки. У межах академічної свободи науково-педагогічного працівника та, користуючись сучасними інформаційно-комунікаційними та педагогічними технологіями, можна значно підвищити доступність навчальних матеріалів для здобувачів вищої освіти, що особливо стосується здобувачів, які навчаються за індивідуальним планом.

Література

1. Закону України "Про вищу освіту". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 23.10.2024)
2. Закон України "Про освіту". URL: https://urst.com.ua/pro_osvitu/st-17 (дата звернення: 25.10.2024)
3. Національна рамка кваліфікацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.10.2024)
4. Освітня програма "Англійська та німецька мова й зарубіжна література в закладах освіти". URL: <https://eportfolio.zu.edu.ua/op/115/magister/2024/> (дата звернення: 25.10.2024)